

Adunarea Eparhială a Aradului

— Discursul de deschidere al Prea S. Sale Episcopului Dr. Grigorie Gh. Comșa. — Constituirea birourilor și comisiilor. — Lucrările adunării. — Sărbătorirea dlui Vasile Goldis.

Duminică, 29 Mai, c. o. rele 9 dim., s'a deschis adunarea generală anuală a eparhiei Aradului, după oficierea unui serviciu divin, de către P. S. Sa Episcopul Grigorie înconjurat de un schor de preoți, și în prezența noulor deputați, a oficialităților și a unui numeros public.

După terminarea serviciului divin, asistența a trecut în au a Academiei Teologice, unde, P. S. S. Episcopul Grigorie ocupând scaunul prezidențial deschide adunarea, cu următoarea frumoasă vorbire:

Prea Cucernici Părinți,

Domnilor Deputați,

O bucurie legitimă străbate în clipele acestea ființa mea, bucuria care îmi dă convingerea că mă adesez către reprezentanții distinși ai clerului și poporului din eparhia Aradului: că D-Voastre întemeiați pe cunoașterea deplină a adevărului divin și pe holărarea de a contribui la realizarea lui integrală, ați intrat în adunarea eparhială a viitorului ciclu de 6 ani, cu convingerea că Biserica ortodoxă luptă pentru binele neamului și pentru înlăturarea răului din mijlocul lui.

Imi place să cred că Vă dați seama de rosturile spirituale ale Bisericii în aceste vremuri de grea cumpănă din punct de vedere moral și material și că Hristos Mântuitorul care a potolit valurile mării agitate din Galileia, va potoli și patimile oamenilor, în conștiința, că biserica prin propovăduirea credinței contopește orice tendinți individuale, în acea colectivitate de cugete și simțiri fără de care este imposibil orice progres.

Vremuri de grea încercare.

Depozitul sacru al credinței noastre strămoșești a devenit pentru noi o tradiție plină de experiențe și de trăiri religioase, de convingeri și atitudini, cari mai presus de orice veleități personale, au creiat și sufletul național românesc, care fără pecetea ortodoxiei nu mai este curat românesc, așa cum nu este bună o monedă care nu poartă chipul regelui. Spiritul tradițional al neamului nostru ne va ajuta să muncim, dacă ne vom da bine seama cât de mare este criza socială, politică, economică și financiară a lumii; șomajul, datoriile, reparații-

unile, greutățile desarmărilor, pun pe grije și pe cei mai iscusiți guvernanți ai lumii. Nu este o glumă că în Anglia sunt 2 milioane, iar în America 7 milioane și în Germania 5 milioane șomeri. Marele scriitor italian Guglielmo Ferrero numește o fatalitate enigmatică toată criza actuală și zice apoi: „Civilizația noastră, întemeiată pe știință, se rătăcește în greutăți din care nu mai poate eși, ... se învață azi cum să se traverseze oceanul prin aer și se desvoltă regulile cele mai simple în ce privește arta conducerii oamenilor. Se înmulțesc minunile fizice și ale chimiei se pătrunde, — sunt isplăit a zice, — chiar în inima materiei, dar inima noastră și a semenilor noștri devine un mister de nepătruns. Noi nu înțelegem pasiunile cele mai elementare... În haosul în care trăim, nimica nu este stabil, construcțiile cari par cele mai impunătoare, nu durează decât o zi. Se trăiește în provizorat. Dar omul nu realizează lucruri mari, decât atunci, când nădăjduște în cel vecinic” (Revista „Illustration” din 24 X 1931).

Acelaș lucru, îl exprimă distinsul nostru scriitor Cezar Petrescu spunând că clopotele de ziua Învierii chiamă pe om la credință, care dă vieții senzul, pe care nu ni-l-a putut da nici recordul vitezei, nici uzinele astăzi înșepenite, nici băncile falite, nici consorțiul Krueger sau Morgen sau Deterding sau Heinemann, regi tereștri ai petrolului, chibriturilor, oțelului, sau electricității (Curentul 1 Mai 1932).

Prin Biserică, isbăvire.

Cine-și dă seama de starea generală a lumii și a noastră ca neam, acela luând rolul de reprezentant al Bisericii noastre, lasă acasă sau în alt loc, ori ce preocupare, orice interes personal sau de partid și prin colaborarea lui dă dovadă că se găsește în slujba lui Hristos. Contingențele pământești nu au ce căuta aici, ci numai îndemnul lăuntric al lui Dumnezeu care cere ca mai întâi să te curăți pe tine, iar apoi și pe alții.

Adevărul acesta am căutat să-l fac dovedit mai întâi prin munca pilduitoare a preoților mei, prin cari am căutat în timpul celor 7 ani de muncă de până acum să creiez o atmosferă de viață religioasă, atât de necesară

totdeauna și mai ales într-o vreme de așa mare primejdie a idealului moral. Preoții mei pot zice ca odinioară Sfântul Pavel: „In dar nu am mâncat pâne dela cineva” (II. Tes. 3 v. 8). Acestui cler pot să-i mulțumesc că lineretul organizat în Societatea „Sf. Gheorghe” a primit îndrumare, că s'au înființat comitete misionare, s'au ținut misiuni religioase, s'a dat mângâiere bolnavilor și săracilor. În timpul din urmă clerul are să lupte și cu mizeria materială, dar răbdă creștinește căci de dragostea lui Hristos nu-l desparte nici necazul, nici strâmtorarea (Romani 8 v. 35), nici foametea, nici golătatea. Cu răbdarea pregătesc preoții pe creștini, ca să țină contact cu eternitatea, realizând deja aici, bunătate mullă, pace, bucurie, cultură și spirit creștin în toate domeniile vieții.

Academia noastră teologică cu profesori buni păstoririi mele a dat preoți tineri cari sunt o mândrie a eparhiei.

Dar noi avem nevoie și de concursul laicilor și pentru cei mai buni preoți. Când corabia vieții neamului este amenințată de valuri toți trebuie să vină în ajutorul preoților. Căci laicii pot ajuta în domeniul calității, în combaterea alcoolismului, a concubinajului, a sectarismului. Pe laici îi vrem organizați pe toată țara în jurul Bisericii ca să fie de folos în presă, întruniri, în comitete misionare, în activitatea culturală.

De aceea am scris noi cartea

1. „Credința care lucrează”
2. „Acțiunea catolică și ortodoxia activă” și
3. „Taina pocăinței și intelectualii”. Am scris aceste cărți fiind că voiesc cu tot dinadinsul să câștig pe laici pentru Hristos și opera Lui. Voiesc a-i câștiga pentru cultura creștină. Noi vorbim mereu de cultură, dar totuși credem că golurile bugetare sunt mai importante decât golurile culturii. De aceea eu cred că laicii pot ajuta Bisericii prin conferințe și alte căi cu bogăția culturii prin Biserică să fie o realitate.

Cultura fără credință.

Cultura fiind expresia producțiilor sufletești, cari facilitează omului adoptarea la mediul social, este imperios necesar ca intelectualii noștri să se pătrundă de ne-

cesitatea adevărului că bunurile culturii numai atunci sunt bune când sunt sfințite de Hristos; că fără Hristos nu este cuputintă adevărata adaptare la mediul social, că mediul social fără Hristos este întunecime fără soare; că dreptatea fără Hristos este miros de mireasmă fără flori cu parfum atrăgător. De-aceia căți doresc binele și progresul neamului românesc să se pătrundă de adevărul, că fără înțelepciunea, dreptatea, bărbăția și cumpătarea creștină, toată cultura este numai o spoyală de față, căci de pildă, fără criteriile înțelepciunii creștine omul caută să producă numai valori materiale, fără fond spiritual, iar fără cumpătarea creștină omul va fi în confuzie cu privire chiar la valoarea bunurilor materiale în sine, fără asemănare cu cele spirituale.

Prea Cucernici Părinți,

Domnilor Deputați,

Tirul și Sidonul, Asiria și Babilonul au putut avea civilizație dar nu au avut cultura Grecilor, nu s'au știut adapta ca Grecii la mediul social iar la rândul lor Grecii au decăzut când nu cultura creștină a animat sufletele. Prezența unei culturi creștine e cea mai de dorit de mine pentru neamul românesc.

Atunci nu vom avea preoți cari să lupte cu trailul zilnic, cari să fie criticați în loc să fie încurajați, într'un mediu cu adevărat creștin orice muncitor în ogorul lui Hristos este ajutat și încurajat, mai ales de intelectuali. Religia noastră ortodoxă impacă nu numai nevoile celor săraci și simpli, ci și a celor bogați și culți precum oceanul răcorește pe toată lumea, copii sărmani și neputincioși, ca și pe îndrăzneții înotători cari înfruntă toate adâncimile apelor.

Acest adevăr doresc ca să intre în inima tuturor iubitorilor mei credincioși din pătura cultă și precum ochiul sănătos se desfătează de lumină, astfel și sufletul lor doresc să se desfăteze de farmecile nebănuite ale trăirii în Hristos căci zice apostolul: Toate le pot în Hristos, care mă întărește (Filip 4 v. 13).

Întărirea prin Christos

Cum ne poate întări Hristos pe noi? Sau cu alte cuvinte: cum vom face pe Hristos stăpân și împărat al vieții noastre? Înainte de toate să cădem în genunchi la rugăciune și plini de umilință

să ne rugăm lui Dumnezeu așa cum ne învață rugămintea Dumnezeiască, fără a dori sfințirea numai a lui Dumnezeu, fără a să vie împărăția Lui se facă voia Lui, zădărnice va fi truda în adunarea eparhială și ori unde a Fără a cere iertare de la Dumnezeu, fără a cere ne mântuiască, fără a pune în raport de fiu cu tătăl Ceresc, zadarnică truda noastră. Deci înceapă din familie dintr-o parte și dintr-o altă parte părinților că ei se sesc în raport de legătură cu Dumnezeu prin rugăciune, prin cercetarea ricei, prin împărtășirea sfințitei taine.

Am ajuns azi să au cerșetărea bisericii nu și nu ar fi un semn al nului creștin, dar noi gam o asemenea păreț cine se roagă în casa Ceresc trebuie să se mai mult iar ceea ce Tatălui Ceresc este Biserica. În Biserica tul divin se desfășură a făcut Iisus pentru viața, suferința și lui Iisus pentru noi slăvita Lui Înviere, și viața fiilor aleși de Dumnezeu: Sfinți și Precum ucenicul din trebuie să prindă din rea zilnică a maestrului creștin meseriei sale săvârșirea sa, — prin cunoașterea vieții Domnului vom ucenicii Lui.

Către părinți

Cunoscând acest chemăm pe părinți să ne dea ajutor jitorilor Altarului, aducem copilașii la Peste munca părinților școală, — va urma știa religioasă în pusă prin lege. Ne că statul a impus obligativitatea instruoase prin preoți primară. După mară trebuie să se tehizarea adulților In chipul acesta apoi organiza bine ceeace este o de căpetenie a Pregătiți prin și învățatură vom harul lui Hristos Taine. În această apelăm mai ales tuali sperând că și din familiile de telectualii vom didați pentru fel vor înceta nu am avea preoți Dar toate realizări

